

Số: /BC-UBND

Tuần Giáo, ngày tháng 3 năm 2021

BÁO CÁO

Việc thành lập Ban, tổ bảo vệ di tích và nguồn kinh phí, nguồn phụ cấp cho thành viên trực tiếp trông coi bảo vệ di tích trên địa bàn huyện Tuần Giáo

Căn cứ Văn bản số 437/SVHTTDL-KHTC ngày 25/02/2021 của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc đề nghị báo cáo thành lập Ban, tổ bảo vệ di tích và nguồn kinh phí, nguồn phụ cấp cho thành viên trực tiếp trông coi bảo vệ di tích.

UBND huyện Tuần Giáo báo cáo thành lập Ban, tổ bảo vệ di tích và nguồn kinh phí, nguồn phụ cấp cho thành viên trực tiếp trông coi bảo vệ di tích trên địa bàn huyện với nội dung như sau:

I. ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH

1. Thuận lợi

Đảng và Nhà nước tiếp tục có những chủ trương, chính sách quan tâm tới sự phát triển kinh tế, xã hội đối với miền núi, vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Trực tiếp được sự quan tâm, chỉ đạo sát sao của Huyện uỷ - HĐND - UBND huyện. Sự chỉ đạo về chuyên môn của Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch. Sự phối hợp cộng tác trách nhiệm của các ban ngành, đoàn thể trong huyện đối với công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích.

Cán bộ chuyên môn hoạt động sự nghiệp Văn hoá, TT-TDTT từ huyện đến cơ sở được kiện toàn, bổ sung.

2. Khó khăn

Là huyện miền núi có địa bàn rộng, đi lại khó khăn, kinh tế chậm phát triển.

Cơ sở vật chất, kinh phí dành cho phát triển sự nghiệp Văn hoá, văn nghệ - TDTT nói chung và công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích chưa đáp ứng được nhu cầu nhiệm vụ. Chưa có kinh phí đầu tư phát huy di tích.

Cán bộ chuyên môn hoạt động văn hóa cơ sở mới được kiện toàn, còn thiếu kinh nghiệm nên trong công tác tham mưu quản lý và phát huy di tích gặp nhiều khó khăn.

II. KHÁI QUÁT CÁC DI TÍCH TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN TUẦN GIÁO

1. Di tích cấp tỉnh Khu căn cứ Cách mạng Pú Nhung

- Loại hình di tích: Di tích Cách mạng.

- Năm công nhận: 2010

- Di tích nằm trên đỉnh núi Pú Nhung, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên, phía Bắc giáp xã Phình Sáng, phía Nam giáp xã Toả Tình, phía Đông giáp xã Ta Ma, phía Tây giáp xã Quài Nưa và quốc lộ 6.

2. Di tích cấp tỉnh Hang động Mùn Chung

- Loại hình di tích: Di tích danh lam thắng cảnh.

- Năm công nhận: 2014

- Địa chỉ: Bản Huổi Lóng - xã Mùn Chung - huyện Tuần Giáo

3. Di tích cấp tỉnh Hang động Bản Khá

- Loại hình di tích: Di tích danh lam thắng cảnh.

- Năm công nhận: 2020

- Địa chỉ: Bản Khá - xã Quài Cang - huyện Tuần Giáo

4. Di tích cấp Quốc gia Hang Thẳm Khương

- Loại hình di tích: Di tích khảo cổ.

- Năm công nhận: 2014

- Địa chỉ: Bản Bó - xã Chiềng Đông - huyện Tuần Giáo.

5. Di tích cấp Quốc gia Hang động Há Chớ

- Loại hình di tích: Danh lam thắng cảnh.

- Năm công nhận: 2015

- Địa chỉ: Bản Đè Chia C - xã Pú Nhung - huyện Tuần Giáo.

6. Di tích Hang Thẳm Púa

- Loại hình di tích: Hang Thẳm Púa là di tích thành phần thuộc quần thể di tích Chiến trường Điện Biên Phủ.

- Địa chỉ: Bản Nôm - xã Chiềng Đông - huyện Tuần Giáo.

7. Di tích Đèo Pha Đin

- Loại hình di tích: Đèo Pha Đin là di tích thành phần thuộc quần thể di tích Chiến trường Điện Biên Phủ.

- Địa chỉ: Xã Toả Tình - huyện Tuần Giáo.

8. Di tích Điểm tập kết hậu cần trong Chiến dịch Điện Biên Phủ

- Loại hình di tích: là di tích thành phần thuộc quần thể di tích Chiến trường Điện Biên Phủ.

- Địa chỉ: Ngã ba trung tâm thị trấn Tuần Giáo - huyện Tuần Giáo.

III. KẾT QUẢ THỰC HIỆN QUẢN LÝ DI TÍCH

1. Mô hình quản lý di tích hiện nay của huyện

Sau khi có Quyết định công nhận các di tích, UBND huyện đã giao cho Phòng Văn hóa và Thông tin phối hợp với UBND các xã nơi có di tích tổ chức Lễ công bố và đón nhận bằng xếp hạng theo đúng quy định. Đồng thời UBND huyện ban hành Quyết định giao di tích cho xã quản lý, bảo vệ; huyện không thành lập Ban quản lý di tích.

UBND xã có trách nhiệm thành lập Tổ quản lý di tích với thành phần: Chủ tịch UBND xã là Trưởng ban, Trưởng Công an xã là Phó ban và các ngành đoàn thể là thành viên; các thành viên Tổ quản lý di tích hoạt động kiêm nhiệm, không có phụ cấp, không có kinh phí hoạt động do kinh phí của xã hạn hẹp và các di tích không có nguồn thu.

Đối với di tích Hang động Bản Khá, do tình hình diễn biến phức tạp của dịch Covid-19 nên chưa tổ chức Lễ công bố và đón nhận bằng xếp hạng di tích

2. Công tác tuyên truyền, giới thiệu, quảng bá di tích

- Sau khi được các cấp công nhận di tích, các di tích trên địa bàn huyện quản lý đã được gắn bia báo di tích.

- Công tác khai thác phục vụ khách du lịch: UBND các xã đã phân công cán bộ văn hóa xã trực tiếp dẫn các đoàn khách có nhu cầu thăm quan hoặc nghiên cứu. Nhưng do nhu cầu ít nên hoạt động thuyết minh, dịch vụ tại di tích rất hạn chế.

- Đã chỉ đạo cơ quan chuyên môn của huyện phối hợp với các phòng nghiệp vụ của Sở tiến hành cấm biển chỉ dẫn tới di tích tại các trục Quốc lộ và đường vào di tích (cấm được 22 biển chỉ dẫn tới di tích trên địa bàn toàn huyện).

- Chỉ đạo tuyên truyền, quảng bá trên Công thông tin điện tử; hệ thống Truyền thanh - Truyền hình của huyện và gắn với một số chương trình tham gia tại tỉnh như Lễ hội Hoa Ban, Ngày Hội văn hóa các dân tộc tỉnh Điện Biên, các cuộc thi văn nghệ, nhiếp ảnh, văn học nghệ thuật...

3. Công tác trùng tu, tôn tạo phát huy di tích

- Đến nay, các điểm di tích, danh lam thắng cảnh được xếp hạng của huyện bước đầu đã được đầu tư xây dựng và quản lý bảo vệ. Riêng khu căn cứ cách mạng Pú Nhung đã được đầu tư giai đoạn 1 khu tưởng niệm anh hùng Vừ A Dính và các liệt sỹ với kinh phí trên 6 tỷ đồng, bàn giao đưa vào khai thác từ tháng 4 năm 2017; năm 2019 xây dựng tường bao bảo vệ.

- Đối với các di tích khác do chưa có kinh phí thực hiện nên huyện giao cho Phòng Văn hóa và Thông tin phối hợp với Phòng Giáo dục và Đào tạo, UBND các xã có di tích chỉ đạo các trường học và các ban ngành của xã thường xuyên phát

quang, dọn dẹp trong và ngoài khu vực di tích đảm bảo sạch sẽ và thuận lợi cho việc quản lý, bảo vệ cũng như phục vụ khách thăm quan.

4. Kinh phí thực hiện trùng tu tôn tạo, phát huy giá trị di tích và công tác xã hội hóa

- Huyện đã bố trí kinh phí trên 6 tỷ đồng đầu tư xây dựng Khu tưởng niệm anh hùng Võ A Dính và các anh hùng, liệt sỹ xã Pú Nhung.

- Do tính chất hoạt động du lịch trên địa bàn huyện còn nhỏ lẻ, các di tích cách xa nhau và lượng khách đến với di tích rất ít nên công tác xã hội hóa để phát huy di tích, đặc biệt là phát huy di tích để phát triển du lịch gặp rất nhiều khó khăn.

- Hiện nay, chỉ có khu vực di tích Đèo Pha Đin (địa phận tỉnh Điện Biên) có 03 Hợp tác xã, cơ sở tư nhân khai thác phát triển du lịch ngắm hoa, ngắm cảnh, ẩm thực, nhà nghỉ phục vụ khách thăm quan, đã đi vào hoạt động ổn định, thu hút một lượng lớn khách du lịch đến với trong vùng và du khách mọi nơi đến với Tuần Giáo nói riêng và tỉnh Điện Biên nói chung.

IV. NHỮNG TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ NGUYÊN NHÂN

1. Tồn tại, hạn chế

- Là huyện còn nhiều khó khăn nên kinh phí dành cho công tác quản lý, bảo vệ di tích không có.

- Cán bộ làm công tác văn hóa tại cơ sở chưa có nhiều kinh nghiệm thực tế trong lĩnh vực quản lý và bảo vệ di tích. Việc quản lý, bảo vệ di tích chưa được thường xuyên, liên tục do Tổ bảo vệ di tích cấp xã đa số là cán bộ xã kiêm nhiệm, không có người túc trực bảo vệ tại các di tích, chưa có chính sách cho người trông coi tại các điểm di tích đã được xếp hạng.

2. Nguyên nhân

- Kinh phí dành cho công tác bảo tồn văn hóa chủ yếu phụ thuộc ngân sách nên còn hạn hẹp.

- Chưa có cơ chế để chi trả cho người trực tiếp trông coi di tích.

- Các di tích đã được xếp hạng trên địa bàn huyện không có nguồn thu.

3. Giải pháp thực hiện nhiệm vụ thời gian tới

- Tham mưu với các cấp thực hiện đầu tư đồng bộ hệ thống hạ tầng nhằm phát huy giá trị đối với 04 di tích đã được xếp hạng trên địa bàn huyện, trong đó có 02 di tích cấp tỉnh và 02 di tích cấp Quốc gia gồm: Di tích cấp tỉnh Khu căn cứ Cách mạng Pú Nhung - xã Pú Nhung; Di tích cấp tỉnh Danh lam thắng cảnh Hang động Mùn Chung - xã Mùn Chung; Di tích khảo cổ cấp Quốc gia Hang Thẩm Khương - xã Chiềng Đông; Di tích cấp Quốc gia Danh lam thắng cảnh Hang động Há Chớ - xã Pú Nhung.

- Đề xuất với tỉnh với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đầu tư xây dựng các di tích lịch sử nằm trong cụm di tích cấp Quốc gia đặc biệt Chiến trường Điện Biên Phủ có trên địa bàn như: Đèo Pha Đin, Hang Thẩm Púa.

- Tạo điều kiện, khuyến khích các thành phần kinh tế đầu tư vào lĩnh vực phát huy di tích để phát triển du lịch.

- Kiện toàn và phát huy vai trò của Tổ quản lý di tích tại những xã có di tích đã được xếp hạng. Ký cam kết và giao cho hộ gia đình gần di tích trực tiếp bảo vệ di tích và chi trả chế độ cho hộ gia đình đó. Cử cán bộ chuyên môn đi tập huấn nâng cao nghiệp vụ về công tác quản lý và phát huy di tích.

V. NHỮNG KIẾN NGHỊ - ĐỀ XUẤT

1. Kiến nghị với Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch

Kiến nghị Bộ xem xét bố trí nguồn kinh phí đầu tư trùng tu, tôn tạo phát huy di tích đối với các di tích cấp Quốc gia đã được xếp hạng.

2. Kiến nghị với UBND tỉnh; Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch

Kiến nghị với các cấp, các ngành của tỉnh quan tâm bổ sung kinh phí đầu tư xây dựng đồng bộ kết cấu hạ tầng tại các điểm di tích đã được xếp hạng trên địa bàn huyện Tuần Giáo.

- Sớm ban hành chính sách chi trả chế độ cho người trực tiếp trông coi các di tích đã được xếp hạng.

- Hàng năm tổ chức các lớp tập huấn nâng cao nghiệp vụ quản lý, phát huy di tích cho cán bộ cấp cơ sở, tập trung vào những nơi có di tích đã được công nhận.

Trên đây là báo cáo của UBND huyện Tuần Giáo về Kết quả công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử và danh lam thắng cảnh trên địa bàn huyện Tuần Giáo năm 2020./.

Nơi nhận:

- Sở VH TT & DL;
- TT Huyện ủy - TT HĐND huyện;
- LĐ UBND huyện;
- Lưu VT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Mùa Va Hồ